

แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับประเทศไทย [ศ.ศรียาชา วงศ์ารยางกูร]

นำเสนอเมื่อ : 10 พ.ค. 2559

แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับประเทศไทย ศ.ศรียาชา วงศ์ารยางกูร

หลังจากที่ผู้เขียนได้เสนอแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบของประเทศไทยในปัจจุบันเพื่อให้ก้าวพ้นจากวิกฤตของประเทศ มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยที่บอกว่าความคิดสุดขั้ว ผู้เขียนยอมรับคำวิจารณ์ แต่ต้องบอกว่าไม่ได้เขียนอย่างคนไม่มีสติ เพ้อเจ้อ ผู้เขียนได้ติดตามความล้มเหลวของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษา และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ที่ส่งผลให้ออกมายุอยู่ในสภาพปัจจุบันนี้ เห็นว่าหากยังเถียงกันไปมาโดยไม่ลงมือแก้ไข ประเทศอาจล่มจมได้

งบประมาณปีหนึ่งๆ ลงทุนไปกับการศึกษามากมายมหาศาล แต่ระบบการศึกษาถดถอยลงปีงบประมาณไปโดยมีผลผลิตในการศึกษาที่ต่ำมาก ไม่คุ้มค่าการลงทุน จึงสมควรที่จะต้องพิจารณาการใช้จ่ายเงินให้ได้ผลคุ้มค่ามากกว่าเดิม ที่ผ่านมาระบบการศึกษาของเราเรียนฟรี 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในทางปฏิบัติคือไม่ฟรีจริง

ทั้งๆ ที่มีกรอบกฎหมายในสภาร่างรัฐธรรมนูญ 2550 ว่าต้องฟรีจริง ไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม ผู้เขียนอภิปรายแย้งว่า เป็นไปไม่ได้เพราะงบประมาณที่ใช้จ่ายในขณะนั้น ตามเอกสารของกองแผนงานกระทรวงศึกษาธิการ เพียงพอที่จะให้เด็กเรียนในการศึกษาภาคบังคับฟรีจริงๆ ได้แค่ 9 ปี หากจะขยับไปอีก 3 ชั้น หรือหนึ่งช่วงชั้น (ม.1-ม.3) ก็จะต้องงบประมาณไปอีกประมาณร้อยละ 30 และอีกช่วงชั้น (ม.4-ม.6) ก็จะต้องอีกประมาณร้อยละ 31 ในแต่ละช่วงชั้นจะใช้งบประมาณอีก 30,000-40,000 ล้านบาท จึงเป็นภาระแก่รัฐมากยิ่งขึ้น สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นตัวแทนสมาคมโรงเรียนมัธยมบอกว่า อยุ่อย่างไรก็ต้องขยับเป็นอย่างน้อย 12 ปี เป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องไปหาเงินมาให้พอ ผู้เขียนเห็นว่าถาคิดอย่างนี้ก็ไม่ต้องพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ ทুমเฉพาะการศึกษาอย่างเดียว ผลิตคนมารองานและแรงงาน ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ

ถามว่าการเสนอให้นักเรียนที่มีศักยภาพได้เกรด 2.5 ขึ้นไปได้เรียนสูงขึ้นไม่เป็นสิ่งที่ดีหรือได้มีโอกาสเรียนฟรี 12 ปี หรืออาจสูงถึง 15 ปี สอนเด็กที่มีศักยภาพต่ำก็ควรไปสู่งานฝีมือและสายอาชีพมากขึ้น อยุ่อย่างไรก็ตามการที่กำหนดเกรดเฉลี่ยว่าถ้าได้ 2.5 ขึ้นไปจึงจะได้เรียนฟรี ก็ยังไม่ได้ว่าเขาตามนี้ 100% ผู้เขียนยังบอกว่าจะลองทำวิจัยดูก่อนว่า ณ จุดใดเหมาะสม เช่น อาจลดลงมาเหลือ 2.3 ซึ่งที่ มสธ.ถือว่าเท่ากับ 60%

การที่มีผู้วิจารณ์ว่าจะทิ้งเด็กที่ไม่เก่งและพ่อแม่ผู้ปกครองจนนั้น ผู้เขียนมีความเห็นต่างว่า เด็กทุกคนไม่จำเป็นต้องจบ ม.6 เท่ากัน ควรให้เป็นไปตามศักยภาพ ถ้าเราบั่นเด็กให้เรียนรู้อิทธิมาแต่แรก ตั้งแต่อนุบาลจนถึง ป.6 แล้ว ผมเชื่อว่าเด็กปกติดีน่าจะสอบผ่าน 2.5 ได้เป็นส่วนใหญ่นั้น ดังนั้น อย่าเอาภาพหลอนของระบบที่ล้มเหลวมาเป็นหลักในการคิด เพราะระบบการศึกษาที่ปฏิรูปแล้ว จะสร้างเด็กรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม การตั้งเป้าหมายไว้ก็จะทำให้เด็กมีเป้าหมายในการเรียน ยอมรับว่าเรียนไปเรื่อยๆ พ่อแม่ผู้ปกครองก็ต้องตื่นตัวที่จะดูแลกวาดชั้นเด็กมากขึ้น เพื่อให้สอบได้เขาเป้าหมายที่กำหนดไว้ เชื่อว่าจะกระตุ้นให้ระบบการศึกษาดีขึ้นอย่างทันตาทันใจทีเดียว

ส่วนเด็กที่ได้เกรด 2.3 หรือ 2.5 ตามเกณฑ์ก็ไม่ได้ตัดโอกาส หากจะเรียนต่อก็ให้ยืมเงินเรียนแบบปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนของรัฐ ซึ่งแม้ขณะนี้ที่บอกว่าเรียนฟรี ก็ยังต้องให้คณะกรรมการสถานศึกษาอนุมัติให้เรียกเก็บเงินอีกภาคละ 1,500-2,000 บาท (ซึ่งเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญด้วยซ้ำ) ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา เพราะใช้เงินไม่ถูกจุด เพื่อให้เกิดสมดุลทั้งด้านการลงทุนกับการศึกษาและด้านการพัฒนาอื่นๆ

ขณะนี้ประเทศไทยลงทุนการศึกษาเป็นอันดับ 2 ของโลก และการศึกษาของไทยยังแย่ไปไม่ถึงไหนเพราะหลักสูตรแย่ คุณภาพครูส่วนใหญ่ต่ำ ไม่ตั้งใจสอน การวัดประเมินผลก็ใช้ไม่ค่อยได้ ภาพของการศึกษาจึงออกมาแย่มาก ถ้ามองเราจะลงทุนแบบนี้แบบเดิมๆ อีกต่อไป ภายใต้อารมณ์แบบเดิมๆ แล้วจะปฏิรูป ได้อย่างไร

ผู้เขียนไม่เคยคิดร้ายต่อใคร แต่มองในภาพรวมว่า ถ้าจะปฏิรูปการศึกษาให้คนไทยเก่ง ประเทศอยู่รอดนั้น คงไม่ได้หวังสูงเหมือนอย่างฟินแลนด์ที่ใหญ่มากๆ คนเก่งหมด คงจะใช้เวลามาก มาถึงวันนี้เราคงต้องดูสถานการณ์ที่เราขาดอะไร ควรแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างไรก่อน เพื่อผลิตคนเก่งมาเข้าสู่ระบบแรงงาน โดยอาจจะเน้นด้านอาชีวศึกษาเป็นพิเศษ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ได้ประกาศออกมา

ที่มา [มติชน ฉบับวันที่ 11 พ.ค. 2559 \(กรอบบาย\)](#)